

Føroyar og Brexit

Marita Rasmussen

Barbara Holm

Redaktørur á Vikuskiftis Sosialinum

ES, Bretland og Føroyar

»Hvat onnur gera kemur ikki tær við«. Ein setningur, sum ivaleyst nógv hava lært, er ein góður skikkur. Lat onnur gera sum tey vilja, uttan at blanda teg uppí. Tað kemur ikki tær við. Men valið í Bretlandi 23.juni er avgjørt nakað, sum viðkemur okkum føroyingum

og restina av heiminum, um valið hósdeginn vísir, at bretar vilja úr ES. Regin á Bakka, stjóri í Bakkafrøst metir, at tað verður ein alheimsbúskaparlig niðurgongd, um bretar fara úr ES. At tað er eitt lagnuval er Marita Rasmussen, stjóri í Vinnuhúsinum eisini samd í. Hon vísir á, at fara bretar úr ES, so merkir tað, at allir handils-sáttmálar føroyingar hava við bretska tjóðina, mugu gerast av nýggjum og tað elvir til eina stóra óvissu í føroyska handilslívinum.

Valið í Bretlandi nærkast og veljarakanningarnar vísa, at tað er ein lítill meiriluti fyri at fara úr ES. Tað er tó torført at meta um endaliga úrslitið, sambært bretska val-serfrøðingum, tí tann tigandi meirilutin fer at helst at avgera lagnuvalið í Bretlandi hósdeginn.

Í temasiðunum hesaferð varpa vit ljós á uttannríkis-politisku støðuna hjá grannum okkara og hvørja ávirkan tað kann hava á viðurskiptini millum Bretland og Føroyar.

Óg tað er ikki smávegis, sum valið kann ávirka okkum

Ein maður, sum hevur serligt innlit í stranda-landasamráðingar er Herluf Sigvaldsson. Hann sigur í temasiðunum í dag, at ES vinkar og Bretland verður sterkari um bretar frávelja evropeiska felagsskapin.

Temasiðurnar hesaferð snúgv seg um lagnuvalið hjá bretska, sum verður hildið hósdeginn og sum kann ávirka okkum og restin av heiminum í ólukkumát. Viðkemur tað okkum? Ja, tað er lítið at ivast í, at hósdegurin er ein lagnu-dagur fyri okkum øll.

Góðan lesihug

LANDS-STYRIÐ MÁ GERA SKJÓTT AV

– Man skal minnst til, at Føroyar og Bretland søguliga hava havt eitt gott handilssamstarv, so tað er einki, ið talar fyri, at tað ikki ber til at gera ein handilssáttmála. Men bretar fara at hava nógv at gera, og tað er neyvan sannlíkt, at vit sleppa fyrst framat, tí tað eru nógvir aðrir marknaðir, ið bretar hava størri tørv á. Tað svarar Marita Rasmussen, stjóri í Vinnuhúsinum, tá hon verður spurd um hvussu eitt Brexit kann ávirka føroyska vinnulívið

HALLUR AV RANA

Um Stóra Bretland velur at fara úr Evropeiska Samveldinum, so fer tað at føra til nakað av órógv og spurningum. Tað er Marita Rasmussen, stjóri í Vinnuhúsinum, ikki eina løtu í iva um.

– Eg veit ikki, um tað er møguligt at nevna nakrar beinleiðis fyrir-munir ella vansar fyri føroyskt vinnulív, um Bretland fer úr ES. Men tað verður nakað av órógv í vinnulívinum, tí tað skapar eina rúgvu av ivamálum, ið greiða má fáast á, sigur Marita Rasmussen.

Bara tað, at hóast tað einans er ein vika til fólkaatkvøðuna, so er enn ikki greitt hvørja støða Bretland hevur í Evropa eftir eitt møguligt Brexit, metir Marita Rasmussen, er eitt tekin um, at tað er trupult hjá vinnulívinum at fyrihalda seg framtíðina.

– Fer Bretland heilt úr, varðveita teir okkurt slag av samband við ES ella verður talan um eina langa skiftistíð? Eingin veit við vissu, hvussu man skal fyrihalda seg til eitt Bretland uttanfyri ES, sigur stjórin í Vinnuhúsinum.

Atkvøðan verður fyrsta dagin og í Føroyum má man fyrireika seg á diplomatiskum støði. Tað vil siga at hava samband við tey røttu fólkinu á teimum røttu støðunum»

Marita Rasmussen

Søguligt gott samstarv

Um so er, at Bretland melder seg úr ES, so væntar Marita Rasmussen, at bretar fara hava úr at gera við at skipa seg sjálvar av nýggjum, umframt at tað eru ein rúgvu av altjóða handilsavtalum, ið mugu endurnýggjast.

– Man skal minnst til, at Føroyar og Bretland søguliga hava havt eitt gott handilssamstarv, so tað er einki, ið talar fyri, at tað ikki ber til at gera eina góða handils-sáttmála við Bretland, ið kanska umfatar fleiri vørur enn hon, ið er við ES, sigur Marita Rasmussen og heldur fram.

– Men bretar fara at hava nógv at gera, og tað er neyvan sannlíkt, at vit sleppa fyrst framat, tí tað eru nógvir aðrir marknaðir, ið bretar hava størri tørv á.

Áheitanin má vera klár

Oddavinnan fyri føroyska vinnulívið leggur dent á, at hóast handilssambondini hava verið góð millum Bretland og Føroyar, so er tað neyðugt, at politikararnir og uttannríkstænastan gera sín part, nú støðan við okkara grannaland kann broytast.